СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 266. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЛИСТОПАДА 1949. — No. 266. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 15, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ПЛАТНЯ РОБІТНИКІВ ПОНАД ДЕСЯТЬ БІЛІОНІВ

Пресова агенція Асошіейтед Прес зробила підсумки платень, які дістають робітники і працівники в Злучених Державах і прийшла до висновку, що ці платні винесуть в біжучому скарбовому році $10,200,000,000 крім платень для збройних сил. Бужучий фіскальний рік кінчиться 30 червня 1950 р. Із згаданої суми дістають цивільні робітники $6,640,000, а робітники в уніформах, які працюють для збройних сил, дістануть $3,574,000. Коли б розділити всю суму на людей, що платять податки, то на кожного податковця припало б $227 річно. Крім робітничих платень федеральний уряд виплачує ще $3,692,000 воякам, морякам, летунам та цивільним особам в службі при збройних силах.

Ці платні виявляють, що федеральний уряд Злучених Держав є найбільший працедавець поміж усіми працедавцями в Америці, а на кожних сто затруднених осіб шість є на платні уряду. Із кожних $100 платні вісім долярів дістають урядовці й федеральні робітники. У скарбовому році 1951 передбачують ще більші виплати федерального уряду.

СТРАЙК В СТАЛЕВОМУ ПРОМИСЛІ МАЙЖЕ ПОКІНЧЕНИЙ.

З підписанням контракту між юнією сталевих робітників і підприємством Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен майже 80 відсотків підприємців відновили продукцію сталі. Ще тільки кілька менших компаній не підписали контракту і в них страйкують робітники дальше.

Після покінчення страйку роблять обрахунок втрат. Показується, що останній генеральний страйк у сталевій продукції був найдовшим і найдорожчим. Самі втрати в невиплачених платнях робітникам виносять $210,000,000, а на втриманні фабрик в належнім стані досягли суми $50,000,000. Навіть після повороту робітників до праці продукція сталі не буде в повнім русі й на це треба буде вижидати ще від чотири до шости тижнів. Це теж потягне якісь витрати, і тому останій страйк уважають за найбільшу втрату в краєвій індустрії за всі часи.

ЛУЇС ГОТОВИЙ НА ПЕРЕГОВОРИ З ПІДПРИЄМЦЯМИ.

Вашингтон. — З огляду, що голова майнерської юнії, Джан Л. Луїс, не явився на конференції, плянований урядовим посередником з власниками вугільних копалень, назріває думка в урядових колах, щоб наладнання спору між власниками й юнією передати якійсь спеціяльній комісії. Такий крок потребуватиме одобрення президента Трумана. Кажуть, що президентові дорадники вже згодилися на такий оборот справи. Якщо б Луїс відкинув таку пропозицію, урядові думають, що не буде іншої ради, як використати право закону Тефта-Гартлі про заборону страйку зогляду на крайню необхідність. Одначе Луїс, підчас свого побуту в Ню Йорку, заявив, що він готов на переговори з власниками копалень, а це вводить в блуд урядові кола. Він сказав, що буде в своїм бюрі у Вашингтоні в понеділок ранку і там буде вижидати приходу підприємців.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДНОВЛЯЄ ЗАКЛИК ЗА ЗРІВНАННЯ ПРАВ.

У промові на Краєвій Конференції Християн і Жидів у Вашингтоні у пятницю 11 листопада президент Труман відновив своє домагання, щоб конгрес ухвалив програму для зрівнання громадянських прав з огляду на конституцію Злучених Держав, яка таку рівність гарантує. При цій нагоді президент обговорив справу релігійних вольностей і толеранції і сказав на адресу Росії, не називаючи її по імені, що в різних частинах світу права людини і свободу релігії нарочно топчеться і здавлюється. Людей переслідують за їхню віру, а держава послугується релігією як своїм знаряддям. Така поведінка „водить нове варварство, далеко жахливіше від страхіть старинних часів".

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД НЕ ДАРУЄ ВОРОГАМ НАЦІЇ.

Вже третій раз пробує федеральний уряд позбутися з Америки австралійського уродженця Гері. Р. Бриджеса, який приєднався до комуністів і здобув провід в юнії докових робітників на Західному побережжі. Цим разом він має стануги перед судом за кривоприсягу, яку він поповнив підчас старань за здобуття американського громадянства перед чотирма роками. Він тоді під присягою відрікався членства в Комуністичній партії, а департамент справедливости, на підставі інформацій призбираних Федеральним Бюром Інформації доводить, що він був тоді членом. Розправа проти Бриджеса заповіджена на понеділок 14 листопада.

На понеділок заповіджено теж розправу перед федеральним судом у Ню Йорку проти Джудити Коплон і Валентина Губічева за крадіж тайних паперів в цілях шпигунства. Коплон ставала вже раз перед федеральним судом у Вашингтоні за крадіж тайних паперів і дістала 40 місяців тюрми. Тепер відповідатиме ще наспілку з совєтським шпигом Губічевим, якому вона передала тайні документи з департаменту справедливости, де вона була бюровою силою.

ОБВИНУВАЧУЄ ПОЛЬСЬКИЙ КОНСУЛЯТ В УТЕЧІ АЙСЛЕРА.

Вашингтон. — Сенатська підкомісія оприлюднила свідоцтво колишнього урядовця польської корабельної лінії Гдиня-Америка в справі втечі німецького комуніста Гергарда Айслера кораблем цеї лінії. Урядовець Антоні Тшецєльскі каже, що він був членом дирекції корабельного підприємства і чув, як президент лінії, Роман Кутиловскі негайно після відїзду корабля Баторі з Айслером поїхав до польського консуляту і там сказав з радістю консулеві Янові Галевічові: „Нам удалося!" Тшецєльскі заявив перед комісією, що він про це знає з певних джерел, яких комісія не оприлюднила.

„ПОВСТАНЦІ УКРАЇНИ ПОЧУЮТЬ ГОЛОС АМЕРИКИ"

ПЕРЕДОВА АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА ПРО ПОШИРЕНИЙ ПОВСТАНЧИЙ РУХ В УКРАЇНІ. НАЗИВАЄ „ІСТОРИЧНОЮ БРЕХНЕЮ" СОВЄТСЬКІ ТВЕРДЖЕННЯ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПІВПРАЦЮ З НАЦІСТАМИ

Ню Йорк, 14 листопада. Місцевий Геральд Трибюн у вчорашньому недільному виданні надрукував в редакційній частині велику та багато ілюстровану статтю Ансела Е. Талберта про „широкий і добре зорганізований проти-совєтський підпільний рух" в Україні, до якого, починаючи від 20-го листопада, доходитиме „Голос Америки" в рідній українській мові, про яку ще царський міністер в 1863 році говорив, що її „не було, нема і не може бути". Стаття написана з великим знанням справи та на підставі інформацій, одержаних автором від „представників цего підпілля, які в останньому прибули з Европи та були приявні на Конгресі Американців українського походження". При цій нагоді автор згадує теж про „1,000,000 українців в Злучених Державах і сотні тисяч в Канаді", яким президент Труман в своєму посланні до Конґресу висловив признання за їх допомогу своїм братам за морем, що не мають можности користуватись добродійствами вільного суспільства. Автор твердить, що „в Україні — на території між Чорним Морем, Карпатами, Доном і властивою Росією — потягом останніх трьох років мала місце серія зударів між військами українського демократичного підпілля та військовими частинами Совєтської Росії і її сателітів". Для боротьби проти українських повстанців Кремль вважав за необхідне вислати таких тузів свого Політбюра як Лазар Каганович в підсовєтській Україні та ген. Сверчевський в Польщі. Цего останнього з цілою охороною зліквідував відділ Української Повстанчої Армії під командою полковника Хріна, що ще й досі веде свою акцію в Україні. Для боротьби з українськими повстанцями були вислані в Україну теж численні дивізії совєтських військ. Згадавши про перехід одного відділу УПА в американську зону Німеччини, автор стверджує, що „протягом останніх 12 місяців не було в Україні повстанчої акції на більшу скалю. Члени українського підпілля, здаючи собі справу, що вони не можуть змагатися прямо зі совєтською військовою потугою, обмежилися до партизанської активности малими групами, в кількості 9 до 11 осіб". Автор твердить: „Хоча офіціяльна совєтська пропаганда намагалася представити український націоналістичний рух як твір Адольфа Гітлера, який перед війною явно посягав по врожайні лани України та намагався безуспішно здобути українців до походу проти большевизму, є очевидним, що це, історично, є фальшивим твердженням". Автор в дальшому покликується на „видатний американський авторитет в справах української історії і літератури", на проф. Кларенса Маннінга з Колумбійського університету, та його твердженням доводить історичну відрубність України від Московії та її боротьбу проти російського імперіялізму, згадуючи, що власне ці твердження проф. Маннінга викликали таку лють Москви проти нього. Він переводить аналогії царської і совєтської імперіялістичної політики у відношенні до України і на закінчення стверджує: „Хоча українські делегати в Об'єднаних Націях заперечували наявність будь-яких розрухів в їх ніби-то рідній країні (натяк, що Україну в О.Н. репрезентують росіяни — прим. Ред.), безперервна серія совєтських повідомлень протягом післявоєнних років про арешти та виконання вироків смерти на українських націоналістах, виявляють брехню цих заперечень. Члени американсько-української культурної групи переконані, що радіопраграми Голосу Америки матимуть глибокий наслідок в Україні та готові створити тріск в цій найбільш вразливій частині за залізною завісою".

БРИТАНСЬКІ ВІЙСЬКА З ГРЕЦІЇ БУДУТЬ ПЕРЕНЕСЕНІ НА КИПР.

Сальоніка, Греція, 14 листопада. — З британських військових кол повідомлено, що британська Друга Бригада, яка тепер стаціонує в цьому місті, буде до кінця цього року евакуйована на острів Кипр.

ГЕН. СМИТ: УКРАЇНЦІ ЗАКОРДОНОМ НАДІЄЮ НА ВИЗВОЛЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Генерал Волтер Ведел Смит, бувший американський амбасадор в Москві, твердить в своїх споминах, що велика маса української еміграції збільшує надії українського народу на визволення та що сильні націоналістичні настрої в Україні є одною з найбільших загроз для совєтської імперії. Спомини ген. Смита, п. з. „Моїх три роки в Москві", друкуються тепер уривками в Ню Йорк Таймсі та в журналі „Повст". В розділі, надрукованому в недільному виданні Н. Й. Таймсу, ген. Смит пише м.і. про совєтську гістерію на міжнародному терені проти скитальців та вияснює: „Совєтський уряд здає собі справу зі загрози, яка випливає з побуту закордоном тисячів осіб, які можуть і будуть свідчити з першого джерела про методи поліційної держави, або які за посередництвом своїх рідних і приятелів в Совєтському Союзі одержують і проголошують інформації того роду. Комуністи здають собі справу з ворожости більшости тих людей, які самі або їх родини потерпіли від поліційно-державної системи. Ці люди плекають націоналістичні сентименти і негайно включаються в естонські, литовські, лотишські і українські націоналістичні організації, які продовжують давати деяку надію на майбутню незалежність і волю та які поборюють комунізм закордоном..."

ВЖИТОК АТОМОВОЇ СИЛИ З АМЕРИКИ НА МИРНІ ЦІЛІ

Вашингтон, 13 листопада. — Висилка радіоізотопів на мирні цілі в світі потроїлася впродовж двох останніх років, як це виявила Комісія Атомової Енергії. Ізотопи, як бічний продукт при продукції атомових бомб у Злучених Державах, висилається до понад 300 університетів, шпиталів і лябораторій у 41 стейтах і територіях, а кількість способів для їх вжитку зростає. Крім Америки дістають ізотопи ще 150 установ в 21 чужинних країнах. Програма висилання ізотопів закордон була започаткована в серпні 1946 р. Досі вислано понад 7,000 посилок ізотопів. Комісія твердить, що придатність ізотопів є найважливішим вислідом дотеперішнього розвитку атомової енергії. В Злучених Державах ідуть дальше розшуки придатности атомової енергії в ділянці медицини, медичної діягнози, біології, промислу і рільництва. Досі найважливішу прислугу роблять ізотопи в лікуванні недуги пістряка (рака). Тепер поширено вжиток ізотопів на виключення шкідливих наслідків укушень різних овадів, головно в тропікальних околицях в Нігерії й Британській Західній Африці.

ПРЕЗИДЕНТ ОБІЦЮЄ ДОПОМОГУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬ ІЗРАЇЛЯ

Сан Франсиско. — Привіт президента на конвенцію жидівських Сіоністичних Жінок Гадасса обіцює допомогу Америки при розвитку відсталих околиць Ізраїля.

УСПІШНА ІМПРЕЗА В БРУКЛИНІ.

В неділю, дня 13-го листопада, Українська Громада в Бруклині вшанувала роковини Листопадового Зриву та 75-річчя Наукового Т-ва ім. Шевченка спільним концертом-академією, що пройшла з великим успіхом. В концертовій програмі виступив місцевий Хор Молоді під управою Остапа Улицького, а зі сольовими точками виступили: оперовий співак Лев Рейнарович (баритон) та Галя Хамула, що крім сольових виступів відспівали теж дві точки дуетом, і скрипак-соліст проф. В. Цісик. Вибір поезій Олеся віддеклямувала Лідія Крушельницька. В музичній програмі були композиції Вахнянина, Лисенка, Гайворонського, Барвінського, Гнатишина, Третяка, Повалячека та аранжеровки приявного на концерті о. А. Борси. На фортепіяні акомпаніювала солістам Лідія Осінчук, а хорові проф. Повалячек. Незвичайно змістову промову виголосив д-р Ярослав Падох. Публіка з місцевого громадянства та нової іміграції була вщерть виповнила відновлену по мистецьки залю Народного Дому. Програму заповідав та принагідно промовив до переведеної в перерві збірки голова Народного Дому, Юліян Павчак.

АЧЕСОН ЗАПОВІДАЄ „ВСЮ МОЖЛИВУ ДОПОМОГУ" ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Бонн, Німеччина, 14 листопада. — Державний секретар Дін Ачесон, під час своїх перших офіціяльних відвідин в столиці новоствореної західно-німецької Федеративної республіки, пообіцяв її урядові „всю можливу допомогу" Злучених Держав та висловив надію, що недалекі наради трьох західних високих комісарів з німецьким урядом „причиняться у великій мірі до розвитку і відбудови Німеччини". Секретар Ачесон відвідав Німеччину після нарад міністрів закордонних справ трьох західних великодержав в Парижі, а спостерігачі стверджують, що його поведінка і розмови під час цих відвидин мали характер не високого представника окупаційної потуги, але союзника для союзника. Ачесон прибув до Бонн потягом та в товаристві високого комісаря МекКлоя та цілого ряду інших високих американських представників. На залізничій станції його привітав канцлер німецької республіки, д-р Конрад Аденауер, та около 2,500 місцевого населення. Щирі овації німців свідчили, що вони покладають на Америку свої великі надії. Ачесон відбув розмову з президентом Німеччини, Теодором Гойсом, і урядом, як теж з представниками опозиційної соціялістичної партії. Всі вони склали через Ачесона Злученим Державам та їх народові подяку за дотеперішню допомогу в найчорнішій добі німецької історії. На нарадах в Парижі міністри закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції погодились — як відомо — приняти Західну Німеччину до об'єднаної европейської сім'ї вільних народів та припинити дальшу програму розбірки німецьких фабрик. Подробиці в цих справах мають бути обговорені і встановлені окремими нарадами між західними високими комісарами і та німецьким урядом.

БЕВИН ЗАПОВІДАЄ КІНЕЦЬ ВІКОВОЇ ВОРОЖНЕЧІ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І НІМЕЧЧИНОЮ

Лондон, 14 листопада. — Міністри трьох західних великодержав, що минулого тижня відбули в Парижі свої наради в справі спільної політики в Німеччині, зложили тепер окремі заяви в цій справі, підкреслюючи поодинокі важливі рішення. Британський секретар закордонних справ, Ернест Бевин, висловив вчора надію, що одним з далекосяглих результатів цих нарад буде теж остаточне закінчення вікової німецько-французької ворожнечі, що стане головною передумовою єдности і миру в Европі. Бевин відмовився подати подрібиці висліду нарад, стверджуючи тільки, що їх предметом була „проблема включення Німеччини в західну цивілізацію та в західно-европейську спільноту". Він промовляв на одному з передмість Лондону в рямках кампанії до найближчих виборів. При цьому підкреслюється факт, що тоді, як твердження Бевина на темн внутрішньо-політичних проблем переривоно різними запитами та протитвердженнями, його заяву в закордонних справах прийнято одобрюючою мовчанкою як лейбуристами, так і консерватистами.

АМЕРИКА І БРИТАНІЯ ВИДВИГАЮТЬ СВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЗАМИРЕННЯ, ІГНОРУЮЧИ СОВЄТСЬКІ.

Лейк Соксес, 14 листопада. — З поінформованих джерел заявляють, що Злучені Держави Америки і Велика Британія внесуть сьогодні в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй спільну резолюцію в справі світового замирення, що має бути противагою до совєтської резолюції, видвигненої на цю саму тему на початку теперішньої сесії. Совєтська резолюція, як відомо, пропонувала окремий договір ненападу між п'ятьма великодержавами. Американсько-британська резолюція цілком ігнорує совєтські пропозиції, натомість закликає всіх членів Об'єднаних Націй до точного респектування чартеру цеї міжнародної організації, зокрема відносно загального роззброєння та міжнародної контролі атомової енергії. В цій же резолюції закликається членів Об'єднаних Націй, щоби вони віддали дещо зі своєї абсолютної суверенности в користь міжнародної співпраці і міжнародного миру.

ПРОТИ-СОВЄТСЬКІ РОЗКИДКИ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 14 листопада.—Вчора в совєтському секторі Берліна розкинено тисячі летючок, з наголовками в роді: „Геть з комуністичною диктатурою!", „За волю Східної Німеччини!" і т. п. Розкидки появилися один день після того, як місцева комуністична преса повідомила про арешт 17 молодих комуністів за здогадний „тітоїзм".

ТАЄМНІ НАРАДИ ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Варшава, 14 листопада. — Сьогодні тут закінчилася сесія Центрального Комітету польської комуністичної партії, що її окутано строгою таємницею. Польське радіо і преса ще досі ані словом навіть не згадала про ці важливі наради. Кордон мундурованої і таємної поліції сильно охороняв будинок нарад, не дозволяючи закордонним кореспондентам навіть зупинитись в його безпосередньому віддаленні. В закордонних колах видвигається здогад, що на засіданні „вичищено" Гомулку та інших лідерів, підозрілих в „тітоїзмі".

СОВЄТСЬКА БАЗА ПІДВОДНИХ ЧОВНІВ НА АДРІЯТИКУ.

Београд, 14 листопада.—Західна розвідка подала до публичного відома, що Совєти мають свою базу для підводних човнів на острові Сасено, де Адріятик лучиться зі Середземним Морем. Острів належить до Альбанії. Ця вістка потверджує раніші повідомлення албанських втікачів. Останні з них стверджують, що залога совєтських підводних човнів свобідно проходжується по вулицях Вальони.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

„РОБІТНИЧІ ГОЛОСИ"

Останні вибори були ще одним доказом, що робітництво є сьогодні дуже важним чинником у політичному житті нації. Наприклад, немає найменшого сумніву, що робітничі голоси заважили в Ню Йорку при виборі кандидата до сенату. Вислід тих виборів заохотив провід головних робітничих юній ще краще підготовити нові вибори в цілій країні. З цього можна б заключати, що зорганізоване робітництво задумує відгравати в будуччині велику політичну ролю, до якої вже добре підготовані ті, що є у проводі Американської Федерації Праці та Конґресу Індустріяльних Організацій. Додає їм ще охоти і відваги сам президент Труман, що вже нераз згадував робітничі голоси, а тепер рахує на їх допомогу в здійснюванні „добродійної держави" і певен, що при допомозі робітництва він цю свою програму здійснить.

Коли б цей процес протягнувся і розвинувся в наміченому АФП і КІО напрямі, то мусіла б згодом повстати окрема робітнича політична партія, про що вже нераз була мова. Інакше теперішня Демократична партія мусіла б перемінитись у свого роду „Партію Праці". Фактом є, що Демократична партія тепер щораз більше залежна від „робітничих голосів", а вони являються у певних випадках для неї рішальними, як це було з вибором президента держави в останніх президентських виборах.

Усе це є ще новістю в американському політичному житті. Старі американці звикли належати з діда прадіда до цеї чи другої головної політичної партії, Демократичної чи Республіканської, хоч знають, що є соціялістичні, комуністичні та інші кандидати. Вони є проти „італійських", польських", „нігерських" та їм подібних голосів, якими нераз „лякають" кандидатів різні етнічні групи при виборах. Хоч по правді голоси тих етнічних груп є поділені при виборах здебільша в такий самий спосіб, як і голоси „старих американців". Одні голосують за демократичним кандидатом, другі за республіканським, а треті за соціялістичним, чи яким іншим. Але подібне є і з „робітничими" голосами. Тому саме не буде так легко переміняти таку станову організацію, якою є, наприклад, Американська Федерація Праці, в політичну, навіть, коли б вона до цього одверто не признавалась. Практика виявляє, що „робітничі" голоси не завжди є чимсь таким, на що проводам юній можна певно рахувати. Робітничий колумніст, Морей Кемптон, дає на це яскравий приклад, коли вказує на місто Дітройт, де така сильна юнія як Обєднані Автомобілеві Робітники не годна переперти свого кандидата на мейора міста вже пятим наворотом, хоч ясне, що коли б за ним голосували всі члени юнії, то він мусів би бути обраним.

Є одначе справи, де „робітничі голоси" звичайно заважують. Але це справи загальні, питання великої ваги, що відносяться до добра цілої країни, цілого населення. В таких питаннях і справах можна відчути „робітничу солідарність", яка одначе на ділі не є робітничою солідарністю, а національною, відгомоном інстинкту нації, реагуванням здорового розсудку.

Думаємо, що це здоровий прояв. Звужувати „робітничі голоси" до вузьких інтересів якоїсь групи, було б нерозумно й шкідливо. Це було б вигідне для демагогів, що жирують на робітництві, але не було б здоровим явищем у такім модернім суспільстві, як американське. Тим не хочемо сказати, що зорганізоване робітництво не повинно далі змагати солідарно до щораз кращих умовин праці й щораз кращих заробітків. Це ж самозрозуміле!

Людина — в Советах

Кореспонденти, які недавно виїхали з Советів, кидають інтересне світло на питання, чому Совети так завзято обстоюють поворот „на родіну" втікачів з під-советських країн. Едмунд Стівенс, дописувач бостонського „Монітора", обговорюючи особисті права людини в Советах, одночасно вияснює „правне становище" скитальців, очевидно в очах советської влади.

Автор називає органи советської влади креатурами Франкестайна, які існують на те, щоб цілковито знівелювати особисті вольності. „Советська система" — каже автор — перебрала апарат царського абсолютизму, отже армію, поліцію, а зокрема вязниці й карні доми. Вона розвинула й удосконалила цю спадщину до тієї міри, що жандармерія Миколи II. або його Охрани виглядає наче аматорською забавкою.

Перевертаючи догори дном засаду „суспільного контракту", советська держава не дістає своєї влади від громадянства, ані не є його твором. Громадяни це твір держави. Вони мають тільки такі права й вольності, які признає їм влада, яка й це може відобрати їм, коли тільки захоче.

Наче на сміх, советська сталінська конституція гарантує цілий ряд горожанських прав, до яких належать: свобода слова, преси, зібрання, справедливий суд, незалежність судів. Одначе все, те, подібно як „свобідні вибори" й советський парлямент є обманом.

Суть сили міститься в Міністерстві Внутрішніх Діл, якого початкові букви в російській мові є „МВД". Отже це МВД поширює жах по цілому просторі Советського Союзу, а навіть і поза його кордони.

Подібно, як советська конституція формально гарантує особисті вольності, які не існують у практиці, так теж перебрала вона всі назви демократичного устрою, але надала кожному слову інше значення.

Так отже під словом „демократія" треба розуміти диктатуру; „добровільний" — треба розуміти примусовий; „свобідні вибори" — треба читати як злучені з голосуванням на одну партію; „миролюбивий" — значить напасницький і т. п.

Нарід є власністю держави.

У советській системі нарід став власністю держави, подібно як земля, промисл, та інші предмети державного маєтку. Держава диктує, що людина має читати, як думати, чого й кого слухати. Советська влада наказує громадянинові, де він має жити і працювати і приковує його до заняття або до місця замешкання, ще гірше, як це було за кріпацтва.

Дальшим правом держави є входити в ділянки подружого та приватного життя, отвирати листи, визивати людину на допити третього ступня, переводити домашні ревізії без ніякого вияснення.

Вкінці держава присвоїла собі право касувати кожної хвилини навіть це скупе право особистого руху, яке колись людині признали. Це діється так, що людину арештують, не подаючи навіть причини.

У Советському Союзі нікому не приходить на думку правуватися з урядом або доходити, чи уряд має право щось робити. Супроти страшливої ваги абсолютної сили людина не має законної охорони або взагалі якогось відклику. Людина здана на милосердя безмилосерних.

У советській гумористичній газеті „Крокоділь" висміяно раз американську новинку, що людина, засуджена на досмертну вязницю, внесла відклик до суду і була звільнена від кари. Советському редакторові не могло поміститися в голові, щоб хтось міг вирватися правно з тюрми ,коли його засуджено на кару.

„Погляд, що людина є державною власністю, вияснює між іншим советське наставлення до переміщених осіб (Ді Пі), які походять з-під Советів. Советська держава домагається звороту своїх громадян, без огляду, чи ці люди того хочуть, чи ні. Ці люди є для советської влади нічим іншим, а тільки власністю держави, яка одинока має право ними розпоряджатись.

Ніде в світі нема такої нагоди пізнати основно методи цеї поліційної держави як підчас допитів советських громадян, які пробують дістати дозвіл на виїзд закордон" — кінчить свої інформації автор кореспонденції, що вирвався з-під советської влади закордон. Тут можна наглядно переконатись, чим є людина в Советах.

Микола Очерет.

ДОСЯГНЕННЯ

7-го листопада у всіх республіках „народної демократії" та у Советському Союзі відсвяткували 32-гу річницю Жовтневої революції. На спеціяльних засіданнях, на демонстраціях з трибун, по радіо, в часописах — скрізь повідомлялись ті велитенські досягнення, що були здобуті за останній рік. Ми знаємо, як багато праці покладено робітниками партійних комітетів заводів, фабрик, колгоспів, районів, округів, областей, центрів на збірання відомостей про досягнення; ми знаємо, що ці відомості відповідно оброблялись робітниками статистичних та плянових організацій, оформлялись журналістами, літераторами і цензорами з літвідділів партійних осередків і так спрепаровані були надіслані на затвердження в ЦК ВКП(б). Тут їх знову відповідно обробили і затвердили. Тоді ці відомості були видруковані в мілійонних тиражах і вчасно розіслані. Так вони опинились на столах у доповідачів на засіданнях, перед промовцями з трибун, чи з мікрофонів, які промовляли до „всіх, всіх, всіх", на столах у редакторів і взагалі скрізь, скрізь, скрізь, де тільки святкували цей день. Та „Залізна заслона" і тут стала перешкодою і ці дбайливо виготовані досягнення до нас не попали і щоб хоч частково заповнити цю пригалину, ми вибрали з тутешнього часопису всі числа з датою 7. числа кожного місяця, виписали з кожного по одній телеграмі, які б висвітлювали досягнення Советського Союзу в напрямкові зовнішньої і внутрішньої політики і оце їх тут подаємо.

Париж, 7. грудня 1948. — Французький міністер внутрішніх справ Мок заявив перед національними зборами, що комінформ фінансує страйки, які недавно охопили цілу Францію.

Відень, 7. січня 1949. — За словами урядовців австрійської таємної служби в російській зоні Австрії організовано понад 11,000 військово вишколених комуністів у збройну силу для „спеціяльних завдань на випадок війни". Вони можуть бути, всі мобілізовані протягом 24 годин.

Лондон, 7. березня 1949. — Останніми днями керівники комуністичних партій Франції, Великобританії, Італії і Німеччини майже одночасно зробили заяву про підтримку червоної армії, коли вона буде змушена зайти на територію їх країн. Комуністи цих країн заявили, що вони стануть на боці Советського Союзу на випадок збройного конфлікту.

Вашингтон, 7. травня 1949. — Комітетові палати депутатів у справі розслідування антиамериканської діяльності 23. квітня подали 27 документів, з яких виходить, що польське посольство у Вашингтоні виконує ролю шпигунської централі.

Лейк Саксес, 7. червня 1949. — Незалежний часопис „Юнайтед Нейшенс Вордл" опублікував статтю про шпигунство, заявивши в ній, що Советський Союз витрачає 110 міль-

(Докінчення на стор. 3-тій)

Справжній европейський письменник

У 85-ТІ РОКОВИНИ ВІД НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО.

Коцюбинський у в л я є т ь с я нам — навіть без віршів, що їх присвядив йому Тичина — поетом-надхненником, віртуозом поетичних нюансів. Якийсь незвичайний на тлі нашої літератури, захоплюючий письменник. Майстер слова, майстер форми, незломний єрей мистецтва та краси. Та й передовсім мистець. Ні пророк, ні проповідник, ні провідник, ні політик — хоч і знаємо та цінимо його громадську діяльність. Для нас це лише письменник - мистець, до останнього пориву думки закоханий у свойому мистецтві. Автор, якого раз-по-разу не без оправданої гордости, висилаємо амбасадором в Европу. Автор, ім'я якого першим з'являється в нас на устах, коли починаємо мову про нашу літературу. Спокійний і зрівноважений — та якже повний якогось життерадісного пориву. Новатор й оригінальний, як індивідуаліст, та якже нерозривний і питомий у розвою нашого письменства. Від ранніх реалістичних оповідань із рідного побуту до останніх вершин своєї творчости: до психологічної новелі — Коцюбинський — це свідомий своєї ролі письменник, який зі самопевністю нав'язав до традицій української літератури та своїм талантом і працею показав їй шлях у дальшому розвою. ...Аристократ духа, борець за красу і гармонію, борець із гидотою життя... Та чи це все? Чи ж можна обмежити кількома — може — високими й правильними, але якже втертими фрарами ввесь цей порив, що жив у цьому великому серці? Чи можна взагалі зрахувати багатство цього „чистого, нескаламученого джерела краси та високої людськости, життя та мрії, казки та дійсности" (Сергій Єфремов).

Та все ж побіч мистецького викінчення творів, побіч свіжої, яркої живописности, побіч ніжного ліризму, незвичайної образовости, краси стилю, майстерности форми — найбільше нам цікава нова тематика письменника, нове її трактування та боротьба за нову техніку. Сам Коцюбинський сказав, чи радше написав Чернявському, що сюжетів у нього завжди буває багато, та він вибирає з них найцікавіші, які були б не лише йому самому до вподоби, але й мали теж громадський інтерес. Не хочемо розглядати, що було важніше в автора, чи власна вподоба, чи громадський інтерес, та все ж не без оправдання скажемо, що письменник тієї величини, що Коцюбинський, на першому пляні ставив тему та її опрацювання. І яка ж різноманітна тематика його творів. Тут і про життя українських селян, навіть із поділом на області: Чернігівщина у „Фата Морґана", Полтавщина в „Інтермеццо", Басарабія в „На камені", Гуцульщина у „Тінях забутих предків". Тут і життя молдаван („для загального добра"), і татарів („В путах шайтана"), і жидів („Він іде"). Не брак теж італійських сюжетів („Хвала життю", „На острові"). Ця різноманітність сюжетів — це боротьба за розвій свойого мистецтва, це боротьба за розвій мистецтва взагалі.

Бо ж і з якою любов'ю з якою повагою відносився Коцюбинський до письменницької праці. Щире піклування мовою, а також поїздки, що поширювали коло спостережень автора, та передовсім глибоке, завжди живе серце письменника дозволять йому дійти до вершин світового новелістичного мистецтва. Неповних сорок новель і оповідань письменника — невеликий чисельно вклад у літературу, та який важливий, який він цінний. Зовсім добре могло б їх бути і менше. Та вже такі новелі, як „Інтермеццо", „Персона ґрата", „Над морем", „Квіт яблуні", „Сон", „Невідомий", „Хвала життю' забезпечують письменникові його значення і вартість. І до тих вершин, що опісля захопили і Хвильового, й Яновського, й інших, та захоплюватимуть ще багато письменників у майбутньому, дійшов Коцюбинський самотній, скромно та непомітно верстаючи свій життевий шлях.

Бо й справді, як мало знаємо про особисте життя письменника. Працював у філоксерній комісії та був урядовцем. Зредагував „Волинь" у Житомирі.

Зате мало знаємо про сім'ю письменника, не уявляємо собі ще виразно його батька, ні матері, не вміємо відтворити собі умовин, в яких жив письменник дитиною. Так само мало знаємо про освіту Коцюбинського, майже не віримо, що почав літературну діяльність від віршів у дитячих журналах. Хто із нас уміє відтворити собі сімейне життя письменника? Справді подивугідна скромність письменника, якого ще за життя переклали майже на всі европейські мови. Незамітним обсервує Коцюбинський життя, від селянського побуту, через образки з інтелігентського життя до найніжніших дрогань людської душі. Звідтіль його самотність, що з'єднує йому у критиків назву естета, аристократа духа.

І все, як зродиться у нас туга до високої творчости, ми раз-у-раз повертаємось до того, чи не одного з найбільших світових новелістів, що — може — й був закоханий у Метерлінка, чи Мопасана, Якобзена, чи іншого европейського письменника, та який для нас завжди привабливий „співець молодих поривів, молодої радости, високої людяности, безмежної та глибокої віри у краще майбутнє, світлих та радісних сподівань, нарешті чистих та щирих і теплих хвилювань".

(от)

П. ШАНДРУК, Ген. Штабу Генерал-Пор.

МІЛІТАРНИЙ ПОТЕНЦІЯЛ УКРАЇНИ

7)

X. Українська політична еміграція в сучасних обставинах є одним з найважливіших, можливо найважливішим потенціяльним фактором мілітарного значення. Перш за все сама її кількість, що виносить 900,000 людей за себе і за справу боротьби українського народу за свою державність говорить. Не менше значення в оцінці політичної сили української еміграції має факт, що в переважній частині (понад 60%) вона складається з селян та робітників. Здорові тенденції самого існування еміграції є підставою її акції для ствердження і пропагування політичних прагнень народу, що вимагає необхідної самоорганізації й на цьому полі вона своїми досягненнями показала себе в корисному світлі перед зовнішнім світом. В плянуючій діяльності української політичної репрезентації повинна знайти відповідне місце справа збереження фізичної субстанції еміграції та її духово-політичного характеру.

Серед завдань військової частини української політичної еміграції не останнє місце займає її наставлення на конечність сприймання модерних здобутків мілітарного порядку. Нема ані сил, ані можливостей, щоб численна група українських військовиків на еміграції могла себе тій справі безпосередньо присвятити — нема такого явища зрештою і в нормальних умовинах у кожній державі. Створення відповідного осередку для студій і здобуття необхідних матеріялів є завданням не тільки військового, але й цілого державного політичного проводу з огляду на вагу справи. Натомість решта військової еміґрації повинна б намагатися матеріяльно утримати такий осередок. Таке завдання серед інших було в інтенціях ініціяторів існуючих комбатанських українських організацій, але на жаль досі не знайшло в сподіваній мірі належного виявлення в реалізованій діяльності тих організацій.

На обовязку української еміграції л е ж и т ь узгіднення справи створення бази для піддержання існуючого в Україні повстанчого — революційного руху. Бо той рух обумовлює значення політичної діяльності еміграції. Рух в Україні повинен мати органічний звязок з репрезентованими назовні еміґрацією політичними аспіраціями народу. Такий рух з другого боку може заважити на політиці, наколи буде органічно повязаний з загальними мілітарними плянами і лише тоді він буде підставою та дасть можливості в часі та в формах акції розвинути інформаційну та організаційно - підготовчу діяльність розкиданої по цілім світі еміграції. Постулят цей зобовязує українську еміграцію перманентно. Отже значення сили та діяльности української еміграції не може не відбиватися на специфічних формах і виявах мілітарного потенціялу України.

XI. Вплив зовнішнього географічного оточення та часу. Мілітарний потенціял України, як одну з основ її державності, необхідно розглядати в аспекті простору у біжучих та передбачуваних обставин часу. Технічний поступ розвязав проблему простору в першій мірі в той спосіб, що без застережень получив певні географічні комплекси в економічну цілість, себто створив умовини догідного о б м і н у дібр.. Конечність економічної співпраці в сучасних умовинах, як засадничий фактор існування людства, з одного боку, з другого — заіснувавший гльобальної потенції ідеольогічно-соціяльний фактор з тенденціями безоглядного підпорядкування собі цілого світу обумовлюють питання можливості сепаратної політики, значить і мілітарних зусиль України. В цьому випадку належить зрозуміти історичні процеси.

Був час, коли Спарта чи Атени могли провадити свою власну політику (мілітарна потенція є аргументом політики). Минув час середньовіччя, коли власну політику могли провадити тогочасні держави, а в новіших часах всі існуючі держави. Світової потуги держава — Англія зрозуміла тепер, що минув вже для неї час провадження в повній мірі світової імперіяльної політики й вона входить в комплекс держав Західнього Пакту або в комплекс членів Атлянтійського Пакту. Навіть один з двох єдино зараз потенціяльних існуючих у світі антагоністів, себто ЗДА вважають за слушне забезпечетися співпрацею цілого протимосковсько - большевицького світу, не майоризують з ріжних міркувань значення тої допомоги. що її можуть для спільних цілей уділити Данія або й Люксембурґ. Повчаючий приклад для української політики, для України, що ще не існує як незалежна держава, а є в орбіті дій СССР і мусить наразі служити його інтересам своєю потенціяльною силою. Тому є цілком зрозумілою тенденцією ще не опанованих Москвою народів напружити всі власні зусилля, щоб перед небезпекою забезпечитися й наслідком тої тенденції є ідеї континентних чи регіональних комплексів. В першім випадку — Пан-Европейська і Пан-Американська Унії.

(Кінець буде)

М. Дурделла.

МАРА КОМУНІЗМУ

ОСНОВНИК І Б. РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ У. Щ. ВІСТЕЙ ПРО КОМУНІЗМ

ЧАСТИНА ДРУГА.

3)

5. „Ціль освячує засоби".

„По - большевицьки", „по-гітлерівськи" чи „по-фашистівськи" означає вживання засобів без розбору — добрі вони чи злі, моральні чи аморальні. Жорстокий (бо „сильний") большевик, гітлерівець чи фашист уважає себе надто великим, щоб зв'язувати себе якимись моральними законами, якимсь „сентиментальним", м'яким розрізнюванням поміж засобами етичними і неетичними. Все, що на їхню думку служить „вищій рації стану" (а сюди можете підтягнути, що хочете), є добре. Морд на холодно, найогиднійший злочин в очах культури XX. століття, стає найбільш улюбленим засобом в руках тих, вище всякої моралі стоячих, „надчоловіків"...

Я вже виказав (у першій і другій частинах цієї праці), що цей „жорстокий бо сильний" надчоловік насправді ніщо інше, як дика божевільна тварина.

Тут хочу звернути увагу на практичну сторону цього питання, а саме, які практичні наслідки має засада „ціль освячує засоби" в боротьбі проти комунізму. Підкреслю п'ять головних пунктів у цьому напрямі.

1. Большевики, щоб виправдати свій терор, стараються виказати, що противна сторона також уживає терору, прикритого фіговим листом демократії. Очевидно всякий терористичний крок чи пропаганда таких кроків по стороні проти-большевицькій — це вода на млин большевикам, це скріплює їх внутрі та збільшує їхні п'яті колони. Мовляв, капіталісти хочуть витеребити нас, то вже ліпше витеребимо їх!

2. Досвід з трактуванням полонених червоноармійців гітлерівцями в останній війні показав, що дикі розстріли, морення голодом і холодом спинили дальший наплив полонених та скріпили большевицький фронт. „Два рази в зуби" як метод поборювання комунізму (перед збройним зударом чи після нього) має такі самі наслідки. Комуністичні ідеї сидять в голові, а не в зубах. Треба взятись за дещо тяжку роботу, щоб ті ідеї з голови вигнати. Ідеї диктатури поб'є тільки противна ідея — ідея свободи. Удар по зубах впливає на ідеї, як молот на розпалене залізо.

3. Засадничо ні тюрма, ні тортури своєї цілі не досягають, бо дух сильніший за тіло, а мучеництво має силу притягальну. Передреволюційна Франція, передреволюційна Росія та Советська це підтверджують. Щоб зломити духа большевики впорскують отруту в свої жертви. Тоді ця жертва, наркотиком позбавлена волі, все потакує і на смерть іде байдуже. У Львові гітлерівські жертви військовим кроком мащерували на площу смерти та без найменшого спротиву, як манекіни, виконували кожну команду до останньої хвилини. Тільки отрута зробила їх безвільними, а ніякі тортури.

4. Кажуть нам, що сила, а не мораль, рядить у політичному світі. Саме ця засада копає гріб для справжньої життєвої сили кожного народу. Шпенглерівська містерія каже, що ніби кожний нарід має свій молодечий, далі спілий а вкінці старечий вік і сходить зі сцени. Але не ця містерія вияснює упадок старинного Єгипту, Греції, Риму та інших народів, але саме ця засада, що „сила рядить політикою" а не мораль, яку в часі упадку ті народи визнавали. Аморальність, безхарактерність, насильство розсаджує нарід зсередини, робить його жертвою своїх власних пороків.

Треба відрізнити ті країни, де насилля, а не мораль, рядить не тільки в політиці, а і в кожній ділянці життя, від тих країн, де діється навпаки, де мораль, закон, пошанування гідности людини та його права до життя й щастя мають вирішальний голос. Треба відрізнити гітлерівську Німеччину та Советську Росію з їхнім насиллям та терором від Англії чи Америки з їхньою мораллю та пошаною закону, хоч як та мораль та закон недосконалі.

Чи може будемо пережовувати большевицьке харкотиння, повторяючи за ними під їхньою дирігентською паличкою, що в ЗДА також панує насилля, а не мораль, що там „нема ідеї" (є тільки доляр!), і т.д.? Сила — так, але сила, оперта на моралі суспільній, на пошануванні власних законів, прийнятих народом, на свободі індівідуальности і т.д. Нема сили понад цю силу. Визнаючи насильство за право сильного, ви схвалюєте та узаконюєте тюрму, тортури, терор, під якими знаходитеся.

5. Якщо ви визнаєте засаду, що ціль освячує засоби, то не можете мати довір'я у нікого і в нічому. Ми ж знаємо, що ви не відступите перед ніякою брехнею чи крадіжжю, брехливим доносом, фальшивим свідченням, провокацією, підкупством, підступним холодним мордом, все це у вас освячений засіб, якщо на вашу думку це потрібне для вашої „вищої цілі". А без взаємного довір'я суспільство, ані ніяка інша організація існувати не можуть. Навіть між двома найбільшими приятелями дружба мусить урватись, якщо один з них побачить, що другий стосує засаду освячування всяких засобів.

(Дальше буде)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Поміч найбільше потребуючим

З багатьох наших еміграційних організацій, що повстали після другої світової війни у Західній Европі — ідея „Української Санітарно - Харитативної Служби" без сумніву виправдала її існування. Діяльність цієї організації сягає до перших початків існування сучасної української еміграції. Сотні тисяч різного роду скитальців, тобто тих, що після війни відмовилися повертатися на Батьківщину, та непевне майбутнє заставило наших гуманітарних діячів створити організацію, яка заопікувалась би скитальцями, зокрема хворими, інвалідами, полоненими, вдовами та сиротами. Згідно з прийнятим у світі звичаєм створено для цієї цілі Український Червоний Хрест, як загально визнану організацію в часах воєнного лихоліття. Та існування цього роду організації, яка звичайно є побудована на державному принципі, зустрічалося зі застереженням деяких чужих чинників. Тож по кілька місячній діяльности з формально правних причин треба було дати їй іншу зовнішню форму. По узгідненні з Апостольським Візитатором греко-католицької Церкви для українців в Західній Европі, Апостольський Візитатор згідно з прислуговуючим йому правом дав згоду на перебрання протекторату і опіки над червонохресною організацією, що її тепер переіменовано на „Українську Санітарно-Харитативну Службу". Тим самим була і на майбутнє запевнена під правним оглядом дальша доля існування згаданої організації. Також Українська Автокефальна Православна Церква на еміграції погодилася взяти УСХС під свою опіку та протекторат.

Продовжуючи традицію і працю Українського Червоного Хреста — УСХС має за завдання: а) зберігати фізичне і моральне здоров'я української еміграції, б) нести потребуючим жертвам війни матеріяльну допомогу і правну опіку. Виконуючи ці завдання, УСХС співпрацює з іншими українськими центральними установами і організаціями, що мають подібні завдання і цілі.

Впродовж повних чотирьох літ своєї діяльности УСХС виконувала і досі виконує свої важкі та відповідальні завдання. Її діяльність найкраще ілюструють цифри. І так праця УСХС в рр. 1948-49 у всіх трьох організаційних зонах Німеччини представляється от так:

Допомогова діяльність: 1. Хворі. УСХС має зареєстрованих понад 2,300 хворих на туберкульозу. За цей час виплачено їм допомоги на суму 45,-736 РМ і 13,724 НМ. 2. Інваліди. Зареєстрованих інвалідів є 821 осіб яким виплачено допомоги на суму 40,281 РМ і 10,884 НМ (у тому є 6,700 з фонду ЗУАДК на протези). 3. Вдови і сироти. Їм виплачено допомог на суму 31,050 РМ і 1,497 НМ. 4. Політичні вязні— виплачено допомог на суму 9,659 РМ і 1,168 НМ. 5. Воякам УПА — виплачено допомог на суму 337,005, РМ і 7,647 НМ. 6. Інших допомог виплачено 12,044 РМ і 3,299 НМ. Крім того УСХС давала велику допомогу потребуючим в харчах і одягах.

Медично-санітарна праця: Заходом УСХС приміщено 435 туберкулічно хворих до санаторій і лікарень. 1866 особам туберкулічно хворим устійнено степень захворування, у 821 інвалідів встановлено відсоток непрацездатности, іншим хворим в кількости 5.510 осіб подано лікарську допомогу. Крім того УСХС несла безкоштовно допомогу ліками. І так видано: 11,643 ампул, 118,-937 таблеток, 18,43 гр. спорошкованих ліків, 646 кгр. трану.

Окремою ділянкою праці УСХС була моральна і правна опіка, зокрема над інвалідами, полоненими, сиротами.

Розуміючи вагу власної червонохресної організації, українське громадянство не жаліло своїх пожертв на її благородні цілі тимбільше, що до потреб її з особливою увагою ставиться Апостольський Візитатор Кир Іван.

Тепер, коли українська еміграція в Европі стоїть перед ступневою ліквідацією ІРО, яке з кінцем червня згл. грудня 1950 р. вповні припинить свою діяльність, потреба дальшого існування та продовження праці УСХС стає тим більше очевидною та актуальною. На останньому засіданні Головної Ради УСХС з 10.7. ц.р. прийнято в цій справі окрему резолюцію, в якій сказано, що УСХС треба за всяку ціну зберегти, бо вона є спільним добром української політичної еміграції. Водночас Головна Рада УСХС дала доручення Президії Головної Ради порозумітися з існуючими українськими центральними громадськими організаціями в справі поширення діяльности УСХС на інші країни.

Справа дальшого існування УСХС є загально національною справою. То всеж таки в її існуванні передусім зацікавлені ті, які залишаться в Німеччині. В їх власному інтересі є масовим вступленням в члени УСХС дати їй твердий грунт. Масове членство УСХС тим більше побажане, що УСХС, як червонохресна організація мусітиме діяти навіть в тому випадку, коли б інші громадські організації в Німеччині з цих чи інших причин перестали б існувати.

Ми певні, що весь український загал (в Европі, як і поза її межами доцінює як слід вагу та значення УСХС, — своєю всесторонньою піддержкою забезпечить їй дальше існування, пам'ятаючи, що тут саме йде про допомогу найбільше потребуючим.

Особливий обов'язок прийти з матеріяльною допомогою для УСХС а через неї скитальцям, що мусітимуть залишитися в Німеччині, тяжить на наших еміґрантах, що виїхали вже до гостинних чужих країн. Коли вони, користаючи з матеріяльної допомоги чужих держав, вспіли виїхати до різних країн та найти там працю і заробіток, то тепер тим більший моральний обов'язок падає на них — помогти своїм недавнім товаришам недолі.

М. Зашківський.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 25.

Відділ:	Жертва:
Михайло Балабан	$10.00
Провід Укр. Спорт Клюбу, Ню Йорк	5.00
Іван Витвицький	5.00
З Листопадових роковин в Грейт Медовс, Н. Дж.	3.00
Ол. Колесниченко, передпл.	3.00
Петро Дубовецко	3.00
Покостек Павло	2.00
Теодор Чорнописький	2.00
Сильвестер Процьків	2.00
Тома Томків	2.00
А. Піхо	2.00
Р. Лушпинецький	2.00
Іван Заболотний	2.00
Тацук Василь	2.00
Дмитро Навол, передпл.	1.00
Іван Островка, передпл.	1.00
Юрій Аппок	1.00
Василь Пилипів	1.00
С. Турукало, передпл.	1.00
Йосиф Смішкевич, передпл.	1.00
Г. Хомицький	1.00
Василь Кочкодан	1.00
69 Леопольд Ленчук	5.00
49 Микола Юречків	2.00
49 Микола Яцків	2.00
49 Микола Юрків	2.00
49 Михайло Сеник	1.00
49 Марія Мостова	1.00
52 Йосиф Фуйчак	2.00
117 Василь Костишин	2.00
150 Яхремій Ілія	11.00
197 Іван Греськів	2.00
206 Глодацький Йосиф	2.00
206 Сирота Андрій	1.00
211 Alex. Techky	2.00
235 Іван Крупяник	2.00
265 Назар Бурачок	2.00
266 Ева Федишин	3.00
266 Данило Бодак	2.00
268 Матвій Шапайда	2.00
318 Василь Саюк	2.00
320 Остап Хархаліс	1.00
375 Олександер Бережницький	3.00
427 Пилип Цибуляк	5.00
432 Іван Рошко	1.00
458 Henry J. Bantroch	2.00
459 Михайло Павлюк	2.00

ВЕЛЕТЕНСЬКА СІТКА РАДАРУ ДЛЯ ОБОРОНИ КАНАДИ

Отава. — Канада розбудовує велетенську систему радару для остороги проти можливого нападу з повітря на великі міста й інші важливі осередки, як це оприлюднює „Біла Книга". Радарові станції коштують від $2,500,000 до $3,500,000. Вони мають бути уставлені так, щоб можна було повідомити про надлітаючі ворожі літаки. Це поможе для негайного уставлення турбових боєвих літаків і протилетунських гармат.

Біла Книга признає, що небезпека війни між Сходом і Заходом змаліла впродовж останніх 18 місяців, одначе Канада на це не зважає, а дальше розбудовує оборонну програму в повних розмірах. Теперішня промислова сила країни для воєнних цілей зросла вдвоє від 1939 р. Важливий натиск кладеться на повітряну силу і тому на будову літаків призначено $75,000,000, а це майже чотири рази більше ніж у минулому році.

Біла Книга виявляє теж, що оборона Канади є тісно злучена з обороною Західної Европи і творить з нею „одну операцію". Одначе в канадській підбігуновій околиці є окремі оборонні завдання, які Канада перебрала на себе. Канада веде переговори з Злученими Державами в справі зміни договорів про бази в Новій Фунландії.

ДОСЯГНЕННЯ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

йонів долярів щороку на свої шпигунські організації та утримує загалом 12,800 таємних своїх агентів за кордоном.

Цих телеграм вважаємо цілком досить, аби з'ясувати головні досягнення Советів у зовнішній політиці. Тому спиняємось на досягненнях у внутрішній політиці.

Лейк Саксес, 7. червня 1949. — В межах Советського Союзу Росія застосовує від 8 до 14 мільйонів рабів-робітників, сказав заступник американського міністра закордонних справ Віллард Торп на засіданні Соціяльно - Економічної Ради Об'єднаних Націй.

Женева, 7. червня 1949. — Як видно із звіту міжнародньої організації втікачів (ІРО) починаючи з квітня 1948 року понад 150,000 осіб звернулись до ІРО з проханням прийняти їх до таборів. Серед цих „нових" утікачів є між іншими 46,000 поляків, 12,000 мадярів, 14,000 чехів та словаків, 13,000 югославців, 12,000 балтійців та 12,300 українців.

Стокгольм, 7. липня 1949. — Рештки жидів, що їх не встигли зліквідувати гітлерівські душогуби в Україні і Білоруси, доконують тепер большевики своїми випробованими методами. Жидівські кола в Стокгольмі, що стоять у близьких взаєминах з американською протикомуністичною Жидівською Лігою, інформують УПКореспонденцію, що 400,000 жидів на Західних Землях України, Білорусі впали саме жертвою большевицьких депортацій на Сибір.

Берлін, 7. серпня 1949. — (ДПА) Як виходить з опублікованого в берлінському часописі „Дер Абенд" звіту в концентраційних таборах Сотетської Зони перебувають 47,280 в'язнів, з них: у Саксенгавзені 18,780, у Бухенальді 14,300, у концентраційному таборі молоді Міхалкен (район Гоерверда) 3,000, в Торгау 4,500 і переходовому таборі Вавцен 6,700, що призначені на депортацію до СССР.

Мюнхен, 7. вересня 1949. — За повідомленням преси на Захід із східньої зони Німеччини щоденно прибувають 400-500 утікачів.

Прага, 7. жовтня 1949. — За останніми відомостями ціла Чехословаччина охоплена широкою акцією арештів серед людей, яких тільки можна підозрівати у ворожому ставленні до Москви. Впродовж кількох днів в самій Празі арештовано до 6,000 людей. Так само багато осіб арештовано в Брні, Жиліні, Пільзені та інших великих містах. На час ведення арештів всі шляхи до і з Праги були обставлені поліцією, яка контролювала документи подорожних.

Франкфурт,. 7. листопада 1949. — Після утворення республіки в советській зоні кількість утікачів із східньої зони збільшилась на 20%.

Дійсно, не знаємо „другой такой страни", яка б могла похвалитись за короткий час такими великими досягненнями, як у своїй внутрішній, так і закордонній політиці...

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

НОВОРОТ ВДЯЧНОГО ГОСТЯ.—Оксана Касенкіна, розпачливий „скок на волю" якої з большевицького консуляту в Ню Йорку минулого року був міжнародною сензацією, вернулася до лікарні Рузвелта, щоб подякувати лікарям, медсестрам та іншому персоналові лікарні, що нею опікувалися під час її побуту там. На фото Оксана Касенкіна підписує тількищо видану її книжку „Скок на волю" Джанові Інграссі, шоферові амбулянсу, що не зважаючи на всі протести совєтських урядників, врятував її з подвіря совєтського консуляту. Мексестра Марґарет Ледж приглядається.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Український Хор „Боян".

Подаємо до відома, що наш хор продовжує свою діяльність, а проводить ним проф. І. Недільський.

Проби хору відбуваються кожного тижня в суботу в год. 8:30 вечора й в неділю в 12 год. дня наразі в домівці „Самопомочі" (77 Іст 7 вул. в Ню Йорку.

Просимо всіх співачок і співаків брати активну участь в нашому хорі.

За управу хору:
Фатула Лев, голова;
Сквіртнянська Ірина, секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Листопадові роковини.

Українці міста Рочестер вирішилй влаштувати Листопадові роковини по змозі якнайкраще. Старі і нові еміґранти з'єднались для цеї цілі в спільному комітеті й так в дні 30-го жовтня 1949 обходив український Рочестер память 1-го Листопада 1918.

Після вечірні станули до панахиди по поляглих героях три священики: оо.: Лонкевич, парох Головід і катехит о. д-р Рудницький. Почесну сторожу з обох сторін тетраподу творив відділ комбатантів американської армії під проводом п. Герасимчука. Рівнож рій пластунів стояв поруч комбатантів. Доповнювали асисту сестриці з місцевого відділу. До панахиди співав хор під проводом п. Сокільського.

Зараз по панахиді удались приявні до церковної галі, де відбулась святочна академія.

Простора саля була сповнена вщерть бо приходили ще люди, які не вспіли прибути на панахиду, а не хотіли втратити академії.

Свято відкрив секретар місцевого Допом. Комітету п. Р. Пристай. Він вказав на вагу цего свята, висловив радість, що всі українські товариства брали участь в улаштованню цього свята і при тій нагоді привитав іменем комітету усіх новоприбувших з різних земель України — нових еміґрантів.

Хор під проводом проф. Боженка відспівав зовсім удачно пісні: „Коли ви вмірали" і „Ой на горі сніжок лежить". Подивляти треба, як зумів П. Божик за так короткий час (2 місяці) вишколити початкуючий хор (хоч із добрим голосовим матеріялом).

Опісля слідувала промова п. Петра Зубрицького. На самім вступі зазначив він, що Листопадове Свято — одно з найважніших наших свят. Маючи тут повну свободу і можність влаштовування таких імпрез, як тільки нам забажається повинні ми доложити всіх старань, щоб такі роковини виходили все якнайвеличавіше. Після того переповів коротко історію Листопадового зриву, а на кінець вказав на значення його і вплив на будучі покоління.

Дальшими точками програми були дві деклямації, а саме: О. Чорненька виголосила „1. Листопад" — а Богдан Ґуран „Україна". Обі деклямації випали удатно.

По деклямаціях відспівала п. М. Климців 2 пісні „Ой у полі могила" і „Віють вітри". А фортепіяновий дстрій спочивав в руках п. Сорохтей. Сольоспіви п. Климців приняла публика з чималим аплятзом.

По перерві промовив по англійськи П. Сверида і зясував тим, що не володіють добре рідною мовою значіння нинішнього свята.

Потім дівчина п. Білецька виголосила вірш Т. Шевченка „Мені однаково" в англійськім перекладі (I don't care).

Виступ мішаного хору, що під управою п. проф. Божика відспівав „Засяло сонце золоте" та деклямації М. Щуровської „Не забувай" і Зенона Ґурана „Лежимо у гробах при дорозі" вичерпали програму свята.

На закінчення проспівано національний гимн.

В часі перерви промовив в кількох палких, переконуючих словах недавно прибувший о. Лонкевич та представив зібраним лихоліття нашої нової еміґрації в краю та в Німеччині. Після того заряджено збірку на допомогу скитальцям, яка дала $151.29, а з добровільних датків при вступі зібрано $62.36, так, що разом зібрано на святі $213.65.

При влаштованню свята найбільше потрудився голова ініціятивного комітету п. Іван Ґуран.

Артистичну оповістку про це свято зладив п. Роман Павлічко.

Жертви зложили: по $2: Мґр. П. Твердохліб, С. Гунька; по $1: о. Лонкевич, о. І. Головід, о. д-р Р. Рудницький, Р. Павлічко, І. Теребушка, С. Кучмій, Д. Матковський, Т. Ґерула, М. Сокільський, М. Машталір, Ю. Димкар, В. Вітенко, А. Шевчук, А. Панчишин, М. Жовнярович, К. Гвоздецька, М. Король, Г. Довгалюк, В. Паньків, А. Фолюсевич, М. Луцишин, М. Рудий, М. Лялька, Р. Гладун, В. Пригода, М. Єйна, А. Задорецький, І. Коваль, М. Климців, В. Колданський ст., Я. Кушлик, К. Бінашевська, Д. Вирста, А. Андрусів, Д. Капітан, А. Паньків, А. Пеньковський, Смеречинський, С. Стехна, Д. Бандура, С. Окрепкий, О. Бурман, І. Папан, П. Гринів ст., С. В., Г. Кузів, Н. Мазурчак, Крамар, І. Колодзінський, М. Лотоцький, І. Шморгун, В. Кержецький, І. Головка, П. Росоловська, А. Пастущин, П. Паснак, М. Юрків, М. Крук, А. Пічак, Л. Пічак, М. Ґуран, Д. Коритко, А. Бігун, М. Яцула, Т. Яцула, А. Падучак, І. Флічук, К. Гунька, К. Крук, А. Мельник, О. Ґуран, В. Шеремета, Сікорська, М. Захарко, М. Мурин, М. Бочинець, К. Збута, Т. Бралявський, М. Попович, К. Шевчук, Н. Стрілець, Р. Щуровський, Н. Билак, К. Ґуран, д-р В. Жовнірович, М. Білозір, О. Бічанський, О. Голод, П. Петрів, С. Сверида, С. Слободян, І. Бойчук, Ю. Юрків, Ю. Микитин, Д. Рибак, І. Луцишин, П. Луцишин, М. Чорненька, М. Сверида, І. Гук, М. Теребушка. — Дрібними зібрана $44.29.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Новостворена українська греко-кат. парафія при церкві св. Йосафата в Трентоні, в склад якої входять українці нової і старої іміґрації, відсвяткувала дня 6. листопада громадно Листопадове Свято. По Службі Божій місцевий парох о. Й. Атаманюк відправив панахиду за поляглих героїв. Потім присутні перейшли до галі церковного дому, де відбулася академія.

Святочний реферат виголосив парох, а в дальшу програму входили: три деклямації, інсценізація „Молитва", „Видиш брате мій" (виконали шкільні діти), котру приготовила учителька А. М. Бойцун.

Свято закінчено відспіванням національного гимну. **О. Г.**

ВАЛ ДОР, КВЕ.

55-літній Ювілей У. Н. Союзу.

Ідеї, які положила мала група українських еміґрантів перед 55 роками в основу У. Н. Союзу, поширюються всюди по Америці і Канаді, де тільки існують українські громади. І так в нашім малім майнерськім місточку Вал Дор в північнім Квебеку повстав у лютім ц. р. Відділ У. Н. Союзу ч. 447, а 30 жовтня ми святкували Ювілей У. Н. Союзу.

Ювілей став загальним святом цілої тутешньої української громади, не лише членів У. Н. Союзу. Вже в підготовці програми вичувалося святочний настрій. Ініціятиву проводу Відділу відсвяткувати Ювілей принято не як згори накинений обовязок, а як нагоду звеличати і поширити в найдальші закутки імя У. Н. Союзу, гордощів української еміґрації на американськім континенті. Такий настрій панував від першого кроку підготовки, аж до останньої точки виконання. Навіть на цвях пробита нога учасника національних танків п. Зарицького нічим не вплинула на скорочення чи хочби на найменшу зміну програми.

Тому і не диво, що була теж і в щерть виповнена, як ніколи досі саля місцевої філії УНС. Декілька родин приїхали з малими дітьми з віддалі понад 10 миль, щоби відзначити той день і взяти участь в досі одинокім того роду святі на тутешнім терені.

В програму ввійшли по вступнім слові голови Відділу п. Р. Савюка виступи хору під проводом п. Миколи Максимишина, що відспівав „Просвітянський гимн", „Ой у лузі червона калина" і „Не. згасайте ясні зорі" і слово про УНСоюз п. Гриця Лущика, переплітані національними танками місцевого Балетного гуртка під проводом п. Пилипа Спасова. Танцювали Катерину, Гопака, Гречаники, Суходольського і Запоріжця. Особливо останній танок, а головно тризуб із шабель, здобув собі признання у глядачів, що підтвердили гучні оплески зі салі. Офіційну частину закінчено відспіванням гимнів „Ще не вмерла Україна" і „Боже щасти".

По концерті відбулася забава з танцями. В часі забави перевела місцева ОУК збірку на пакети для наших рідних на скитальщині, що дала $32. З чистого зиску, що остав по заплаченні за салю, музику і ще інших менших видатках. постановлено вислати по $12 на Пресовий Фонд „Свободи" і Нового Шляху, а за решту купити і передати філії УНО книжок або строїв для Аматорского ґуртка.

Всім виконавцям програми, а передовсім дириґентові п. Максимишиному, інструкторові Балетного ґуртка п. Спасову, та всім, що причинилися до влаштування свята як рівнож всім жертводавцям щире українське спасибі.

Секретар.

АРМІЯ ІЗРАЇЛЯ ХОЧЕ ВИШКОЛЮВАТИ ОФІЦИРІВ В АМЕРИЦІ

Вашингтон. — Ізраїльська армія прислала прохання до американського уряду, щоб американська армія прийняла до себе на вишкіл офіциів для Ізраїля. Головно йдеться про штабових офіцирів та повітряних пілотів, яких мала б прийняти Америка до своїх шкіл. Америка не відповіла досі ні сяк ні так на прохання Ізраїля й тому, на скільки звісно з европейських джерел, ізраїльська армія звертається з подібним проханням до европейських країн. Урядовці є того погляду, що на випадок вишколу ізраїльських офіцирів в Америці, вся ізраїльська армія перебула б вишкіл на американський лад упродовж кількох років.

В урядових колах звісно, що Америка приймає тепер на вишкіл арабських офіцирів. У минулому Америка допускала до своїх шкіль навіть офіцирів майбутніх ворогів, цебто Німеччини, Японії й Італії.

ПРЕДСТАВНИК УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА НА МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Париж, 8. листопада. — Пресова Служба ЦЕСУС-а повідомляє, що в міжнародній студентській конференції (Інтернешинел Стюдент-Репрезентатівес Конференс он Практикал Ективитіз), яка відбулася від 28-го жовтня до 2-го листопада в Лейдені в Голандії, як теж в конференції „Ворлд Стюдент'с Реліф", що відбулася там в тому часі, взяв участь теж представник зорганізованого в ЦЕСУС-і українського студентства, п. Борис Макаренко. Його доклад представники міжнародного студентства прийняли оплесками та прийняли постанови нав'язати тіснішу співпрацю з українським та іншим студентством на еміґрації.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СТ. ЛУІС, МО. — Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться 20 листопада в годині 1. пополудні в гр.-катол. галі, 1120 Dolman St. Причина зміни галі тому, що до У. Н. Дому приїхали скитальники і примістились до часу на нашій салі. Просимо прийти і інших привести на час. — За уряд: М. Тильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Парщаак, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 19. листопада, в год. 7:30 ввечір, в гали У. Д. Гор. Клюбу, 21-14 — 30 Еве. Просимо всіх своїх членів і члениць прийти на збори, бо є деякі справи до полагодження. Просимо всіх українців, які ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в члени. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости. — За уряд: М. Ґалан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. листопада, в годині 1. пополудні, в домі Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на ці збори і вирівняти свої вкладки, бо в листопаді буде замкнення книжок, а грудень переноситься на другий рік. — С. Чорномаз, секр.

БОСТОН, МАСС. — Збори відділу 374 відбудуться в неділю, 20. листопада, в Елізбает Пібоди Гавз. Просимо всіх членів прийти на ці збори і привести нових членів до У. Н. Союзу. — М. Кисіль, секр.

БРОНКС, Н. Й. — Місячні збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в суботу, 19. листопада, в годинні 8. ввечір, в церковній галі, 1745 Вашинґтон Еве. Входити фронтовими дверми. — В. Морозович, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться 20. листопада точно в годині 2. пополудні в У. Н. Домі, 237 Говп Еве. Взиваємо всіх членів взяти масову участь у цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Просимо не забувати за приєднування нових членів. — За уряд: Ф. Гулька, предс.; П. Головачук, фін. секр.; М. Гуцалюк, кас.; М. Котіс, рек. секр.

ПОДЯКА

Вп. Панству ХАБУЗЯКАМ з Бремфорду за батьківську опіку і поміч улаштуватись в новому окруженні, цісю дорогою складають щиру подяку і велике Спасибі

Палидовичі, Снігуровичі і Рейнаровичі.

Господарям і всім **Шановним Гостям**, присутнім на посвячені дому і імянинах у пп. Палидовичів і Снігуровичів в Ню Гейвен, за вшанування мене відспіванням в мою честь головно одної пісні, складаю з глибини серця щиру подяку.

Катерина Хабузяк з Бремфорду.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 22. жовтня 1949 року помер

ІВАН РУДИК,

член Тов. Запорозька Січ, від. 206 У. Н. Союзу, у Вунсакет, Р. Ай.

Покійний походив зо села Тарнаруда, повіт Скалат, Галичина. полишив у смутку жену Филимону, трьох синів і дочку.

Похорон відбувся 26. жовтня при участі членів відділу 206, родини і знайомих до української правосл. церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар. — В. Й. П.!

І. Конольський, секр.

Дня 28. жовтня 1949 р. помер

ВАСИЛЬ ҐРЕҐА,

довголітний член, предсідник і делегат на дві конвенції, відділ 3 У. Н. Союзу, в Елізбает, Н. Дж.

Покійний походив зі села Пилипівці, Карпатська Україна. Полишив у смутку жену Анастазію і сина Василя.

Похорон відбувся 1. листопада до укр. катол. церкви і на цвинтар. — В. Й. П.!

М. Сухорський, секр.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

ПОШУКУВАННЯ

ГАВРИЛА КАМІНСЬКОГО, уродженого в Ляцьке-Шляхоцьке, повіт Товмач, воєв. Станиславів (Галичина), який виїхав 1913 р. до Америки, пошукує син

ІВАН КАМІНСЬКИЙ
c/o J. Jackowski
Hagaman, N. Y.

ГАВРИЛІВ ІВАН зі села Викоти, пов. Самбір, пошукує **СТЕПАНА ЛИХВУ** зі села Вокоти, пов. Самбір. Голоситись на адресу:

IWAN HAWRYLIW
303 Jane St., Carnegie, Pa.

АНАСТАЗІЯ КРАВЧИК зам. **ГАВРИЛІВ,** *пошукує свою тету* **АННУ** з дому **КРАВЧИК,** заміжну **ТУРКАС,** з Ляшок Мурованих, пов. Добромиль. Голоситись на адресу:

ANASTASIJA HAWRYLIW,
303 Jane St., Carnegie, Pa.

Хто знає щонебудь про **ІВАНА МИНКОВИЧА,** поверх 60 років, зі села Либухови, пошта Висоцко Вижне, пов. Турка. Виеміґрував перед першою світовою війною до ЗДА. Вісті прохаю слати на адресу:

M. HARASEWYCZ
249 Bruce St., Newark, N. J.

ТАРЗАН, ч. 2218. Непосидючий пан джунґлів.

Успокоєний Чедвик дався переконати логіці Тарзана, що то Мімба був убивником. Він щире попрощався з ним.

Тарзан, Джена й Тікар повернулися до колиби на дереві, де можна було краще заопікуватися раненим Тікаром.

Одначе непосидючий малпочоловік тужив за новою роботою.

Він полишив видужання Тікара в руках Джени, а самий виправився на прослідження околиці далеко на сході.